

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

8 An ex voluntate Legislatoris peccatum mortale possit fieri veniale?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

gens fini præcepti. Item multiloquium, de se leuis est materia at si obiectantia religiosa minuatur grauitur, & ob id superior silentium præcipiat, violatio silentii peccatum graue erit, quia grauitur conducti fini intento: & tradit Sanchez lib. 1. cap. 4. num. 3. & Bonacina disp. 1. de legib. quasi. 1. p. 7. §. 4. n. 1. Item ingressus vnus religioni in cubiculum alterius gratia loquendi, materia leuis est de se: at si superior ingressum prohibeat, vt aliqua inconuenientia euitet, quæ ex tali ingressu oriuntur, sine dubio ingressus grauis materia erit, & peccatum mortale. Item si scholastici tormentum igneum, vel alia arma secum deferri prohibeantur ob pacem reipublicæ, & aliquis vna hora cum illis incedat, sine dubio lædit grauitur finem à legislatore intentum, qui est vitatio occasionis rixarum; secus verò dicendum, si breuissimo tempore deferret, sublata omni occasione etiam remota rixæ, ita Bonacina supra n. 18. Deinde si, prohibitum esset scholasticis ne cum armis in scholas intrent, & aliquis illa deferens solum transeunt in scholas intret, quando nullo modo apparet occasio rixæ, non videtur grauitur lædit finem à legislatore intentum; secus verò si ibi per horam commoraretur. Colligitur ex his, quæ dicit Bonacina supra num. 19. Deinde inferes quantitatem, quæ pro furto materiam grauem constituit, non constituit illam pro donatione prohibita: pro furto enim lex, vel octo diachmæ censentur grauis materia in communi sententia. At si hæc dones, non censentur grauem donationem fac. re, sed omnino leuem: quocirca pro donationis grauitate expendenda est persona donantis, & donatarij & aliarum circumstantiarum: & secundum illas iudicanda est grauis, vel leuis donatio, vt rectè dicitur in cap. essi questionibus, de simonia, vbi pensata qualitate donantis, & donatarij, non reputatur magna vnus equi donatio, etsi pro tempore reputetur; regulariter ergo pro donatione materia grauis duos, vel tres aureos debet excedere, sic Molin. tom. 1. de iustit. tract. 2. disp. 88. circa finem, vers. illud admonuerim. Azorius tom. 1. lib. 1. cap. 2. §. sciendum est. Saepè eadem materia respectu vnus finis est grauis, respectu alterius est leuis. Deinde auditio sacri singulis diebus, si ob religionem, & spirituales cuiusque profectum imperetur, vt potest imperari à Prælo religioforum; non est dubium esse grauem materiam; at si imperetur à Prælo Ecclesiastico, vel seculari, ob rectam alicuius vniuersitatis, vel collegij gubernationem: sicuti solet Rector vniuersitatis scholasticis sibi subiectis imperare aliquibus diebus sub pœna præstiti iuramenti; materia grauis non videtur omnino vnus, vel alterius diei. sic Bonacina supra de legibus, n. 16. Valquez 1. 2. disp. 158. cap. 6. Th. Sanchez in Decal. lib. 1. cap. 4. num. 2. & 6. Couar. c. quædamus part. 1. p. 7. sine.

Ex his constat attendendum præcipue esse fini præcepti an grauis sit, & an res præcepta grauitur ad illum finem, quod ex circumstantiis colligendum est, conducatur: nulla enim certior regula in hac materia præscribi potest, sic Valent. 1. 2. disp. 7. quasi. 5. punct. 6. col. 957. Suarez tom. 5. in 3. part. disp. 4. sect. 6. num. 11. & 12. & disp. 18. sect. 3. n. 16. & 17. Sanchez lib. 1. in Decalog. c. 4. n. 3. Bonacina disp. 2. quasi. 3. punct. 3. n. 12. & optimè Suarez lib. 3. de legib. c. 2. §. 7. Vnum tamen est certum, in casu dubio, an grauitur conducatur, grauitur sit finis, præsumi debet, & esse finem grauem, & grauitur conducere: quia præsumptio stat pro communiter contingentibus, & raro, vel nunquam præceptum imponitur, nisi ob finem grauem, & de materia illi maxime necessaria: & ita tenet Suarez 5. 1. in 3. p. disp. 4. sect. 6. n. 11. & de legib. supra n. 4. Th. Sanchez lib. 1. in Dec. c. 4. n. 3.

Supradictam conclusionem limitat Thom. Sanchez lib. 1. in Decal. c. 4. n. 8. & Victoria de potestate ciuili, n. 19. vt non procedat in legibus prohibentibus aliquid causa vitandi damni in republica: qualis est lex ne arma, neque pecunie aut aliarum merces ex regno extrahantur, ne vitium quantitate hæc fiat ab vno, peccatum illud mortaliter, quamuis damnum graue ex tali facto non proueniat reipublicæ, mouentur, quia non debet spectari, quale damnum sequatur vno contraueniente, sed quale si à multis, & communiter fiat. Secundò, in furto datur quantitas notabilis, etiam si parum alicui noceat vt si centum aureos à Rege accipias. Ergo in his non est attendendum damnum, sed quantitas: aliàs futuri mille aureos è diuersis furando à quolibet vnium pondium, non est lethale. Tertio, quia aliàs finis legis frustraretur; nunquam enim quilibet tantam quantitatem extrahit, vt ex ea solum ingens reipublicæ damnum sequatur. Quarto, quia ideo iuste suspenditur prædo in itinere accipiens à viatore 50. nummos aureos, quia etsi id damnum non sit notabile semel illatum at magni momenti est grauitur id delictum punire, ne passim fiat.

Verum hæc limitatio mihi non probatur. Existimo namque asportationem mercium, diuitiarum, armorum, & similia ex ciuitate, tunc solum peccatum mortale esse, quando ex tali asportatione ciuitas damnum graue pateretur. Mouerit ad id affirmandum, primò quia tota ratio huius prohibitionis est vitatio damni reipublicæ (vt suppono.) Ergo dum reipublica grauitur non damnificatur, non fit grauitur aduersus huiusmodi

prohibitionem, Confirmit. Tunc violatur lex grauitur, quando violatur grauitur finis intrinsecus ipsius legis: at finis intrinsecus huius legis, non est alius quam vitatio damni in republica. Ergo dum hic non violatur grauitur, non violatur grauitur ipsa lex. Secundò sequeretur ex opposita sententia, asportare quantitatem de se sufficientem ad furtum, esse peccatum mortale aduersus hanc legem: quod videtur ridiculum, quia illa quantitas de se grauis est, etsi passim, & communiter à multis asportaretur, non est dubium ciuitatem fore acceptatam graue damnum. Ergo peccatur grauitur aduersus hanc legem.

Neque obstant rationes contrariæ.

Ad primam dico spectasse legislatorem in ferenda lege, ne damnum sequatur reipublicæ ex tali asportatione, non tamen intendisse sub graui culpa prohibere asportationem mercium factam ab vno, quæ graue damnum reipublicæ non causet, tametsi si à multis fieret grauedamnum reipublicæ ex illis pateretur; aliàs asportatio vnus auti, imò diachmæ esset mortalis: si enim hæc à multis, & passim fieret, sine dubio graue damnum reipublicæ proueniret.

Ad secundam nego ex graui furto non accepturum quemlibet etiam dissimum graue damnum, & quando à multis auferretur, tota illa communis per modum vnus damnificatur. Sed gratis admisso non damnificari dominum grauitur ex quantitate graui de se, vt g. decem aureorum, non obstat quominus furtum graue non committatur, quia retinet alienum inuito domino, in materia graui, quæ est ratio, & finis immediatus huius prohibitionis, & non damnum ipsius domini.

Ad tertiam nego finem legis legislatari tui culpa adæquatè, & perfectè, siquidem in culpa non est, vt damnum graue reipublica patiatur.

Ad quartam concedo rectè suspendi prædonum arripientem à viatore 50. aureos, non tam ob damnum illatum, quam ob iniuriosam actionem. In præsentem autem supponimus adæquatam finem legis esse vitare damnum in reipublica, quod si graue non sit, non apparet, unde peccatum mortale nasci possit. & ita tenet Mercado lib. 3. de contract. c. ult. §. esto supuesso. vbi solum dicit esse mortale extrahere à regno triticum in magna quantitate anno sterili, idem tenet Margarita Confessorum in quest. moral. q. an licitè possit transferri frumentum. & equi contra legis interdictum, fol. 246. & Sanchez supra n. 17. refert plures viros doctos sentire non esse mortale vendere panem coctum contra pragmatice regni interdictum, nisi sit in ea quantitate, ex qua ingens damnum reipublicæ sequatur, cetero multo reddito ob id tritici pretio.

Sed inquiretur. Ex qua merita asportatione censentur damnum graue reipublicæ facere?

Respondeo non posse certa regula designari, sed pensandum esse prudentis arbitrio, regulariter loquendo, centum aureos, vel merces illius valoris, seu arma decem milium existimantem esse grauem materiam, ex qua damnum reipublicæ pati possit, secus in minori quantitate, nisi forte reipublica oppressa esset ab inimicis, vel penuriam pateretur, tunc enim non est dubium minorem quantitatem sufficere.

Ex his inferunt decipi Doctores afferentes grauem materiam illam esse, quæ est tota præcepti leuem, quæ comparatione totius materie præcepti leuis est. Nam, vt constat ex exemplis allatis, totalis materia præcepti leuis esse potest, si leuiter ad finem à legislatore intentum conducit. Item leuis esse potest materia comparatione totius rei præcepte: at secundum se grauis, vt si habes obligationem dandi elemosynam millium aureorum, & 50. omittas: omisso 50. comparatione millium leuis est materia; at quia secundum se & in ordine ad finem intentum, qui est subleuatio alienæ miseriæ, vel exercitatio pietatis, grauitur conducit: ea de causa grauis materia censetur: & peccatum mortale illius omisso. E contra si obligationem ex præcepto, vel voto habes recitandi coronam virginis, & decennarium duplex omittas, comparatione totius rei præcepte grauis est materia, quia est tertia pars: at quia ad finem intentum, scilicet deuotionem excitandam, virginem colendam, non videtur grauitur conducere, sed solum leuiter; peccatum solum veniale erit illius omisso. Idemque censeo de tertia parte cuiuslibet horæ minoris, sic tenet Bonacina disp. 2. de peccat. q. 3. punct. 3. n. 14. Sanchez n. 5. esto contrarium videatur sentit n. 18.

PUNCTUM VIII.

An ex voluntate legislatoris peccatum mortale possit fieri veniale.

1. Preponitur quasi.
2. In materia leui non potest legislator grauem obligationem imponere.
3. Limitant aliqui in seculari Principe, secus in Ecclesiastico. Reuocatur tamen.
4. Ex intentione in legislatoris circa materiam grauem potest esse venialis obligatio.

5. Contra

Contraria sententia proponitur, & p. obatur. Sicuti: eius rationibus.

1. Cum quodlibet peccatum mortale transgressio legis sit, &... Cuius effectus ex voluntate legislatoris pendet: ad id ubi... Cuius effectus ex voluntate legislatoris pendet: ad id ubi...

2. In hac re certum est, nullo modo posse legislatorem in materia levi obligationem gravem imponere, quantumvis ve-

3. Hanc assertionem imitatur Sayrus, in eius regia, lib. 3, cap. 1, n. 17 ad legislatorem referentem; & dicit Ecclesiasticum posse ubi gravi culpa rem leuem imperare, & ex l. 1. ff. de constitur.

4. Rursus citat materiam gravem, an possit superior sub veniali obligare? Mihi probabilis multo est posse, & ita tenet & late notat Suarez lib. 3, de legib. cap. 17, n. 7. Valenz, l. 2, disp. 7, n. 1. p. 2. quest. 2. Castro lib. 1, de leg. p. cap. 5. docu-

5. Deces, superiorum habere intentiones repugnantes, ex vna parte vult obligare sua lege, (vt suppono,) liquidem obligat ad culpam venialem; ex alia parte non vult obligare ad mortale; hae autem intentiones videntur repugnantes, & vna aliam excludere.

6. Respondo huiusmodi intentiones repugnantes non esse: nam de ratione legis solum est obligatio ad culpam; non vero obligatio ad mortale. Ergo intendens obligare, & nolens ad mortale non committit repugnantiam. Praeterea hic modus obligandi in materia graui aliquando potest esse conueniens praecipue in religionibus, ubi ne multiplicentur obliga-

7. Nam de ratione legis solum est obligatio ad culpam; non vero obligatio ad mortale. Ergo intendens obligare, & nolens ad mortale non committit repugnantiam. Praeterea hic modus obligandi in materia graui aliquando potest esse conueniens praecipue in religionibus, ubi ne multiplicentur obliga-

cum D. Thom. 2. 2. quae. 106. art. 9. ad 1. in aliquibus religio-

8. Verum aduersus hanc sententiam pugnat acriter Vasq. 1. 2. tom. 2. disp. 198. cap. 3. n. 17. & cap. 4. a num. 32. probans in potestate legislatoris esse imponere praecipuum: a illo posito non esse in eius voluntate obligationem coartare, sed necessario intendendam esse obligationem iuxta materiae qualitate. Idem tenet Bellarm. tom. 1. controu. part. 2. controu. 5. de membr. Eccles. milit. lib. 3. cap. 11. in solut. ad pen. Salmeron tom. 4. Euang. part. 3. tract. 12. §. differt autem. Mexia pragm. panis, conclus. 1. n. 11. Victor. relect. de potest. ciuili. n. 19. Aragon. 2. 2. quae. 62. art. 3. col. 1. §. secundo est aduertendum. Salon. quae. 77. art. 1. controu. 8. col. 3. §. tertio, quia non possum. O. ha-

9. Moneatur primo, quia voluntas superioris solum requiritur ad imponendam obligationem: qualis autem obligatio sit, ex grauitate, vel leuitate rerum, quae praecipuntur debet sumi. Ergo non stat in voluntate superioris hanc obligationem extendere, vel coartare. Et confirmo primo, peccatum esse veniale, vel mortale non pendet ex voluntate imperantis, sed ex ipsis rebus praecipis, quae posito praecipio grauem, vel leuem de-

10. Verum haec rationes non obstant, quominus tenenda firmiter sit nostra sententia. Ad primum dico, voluntatem superioris non solum requiri ad imponendam obligationem, sed ad qualitatem illius: quando autem ipse superior voluntatem non coartat, censetur velle obligare iuxta materiae qualitatem: & tunc ex grauitate, vel leuitate materiae pensanda est obligatio. Ad confirmationem primam fateor peccatum veniale a mortali non distingui ex voluntate legislatoris immediate, sed ex ipsis rebus imperatis, distinguitur tamen mediae, quatenus voluntas legislatoris intendens ad solum veniale obligare facit, vt res imperata, et si grauis sit, non grauitur laedat legem, neque grauem deordinationem habeat. Ad confirmationem secundam admitto antecedens, & neque consequentiam non enim grauitur laeditur virtus, cuius ommissio non est graui praecipio prohibita.

11. Ad secundum argumentum concedo libenter legem naturalem obligare non posse in materia graui ad culpam leuem, secus vero lex positua, diuina vel humana. Et ratio differentiae est, quia obligatio legis naturalis ex ipsis rebus, & deordinatione, quam habent immutabilem cum re & ratione, oritur: at obligatio legis posituae cum auferri omnino possit pro voluntate legislatoris potest etiam pro eadem voluntate limitari.

12. Ad tertium concedo non posse legislatorem ad culpam mortalem obligare in materia leui: nego tamen non posse in materia graui non obligare ad culpam mortalem, quia prior voluntas est iniusta, & iniuriosa subdito non vero secunda est: aliquando fuerit imprudens: magis enim requiritur ad imponendam obligationem, quam ad illam minuendam, ad obligationem enim imponendam requiritur necessario vt limites potestatis non excedat superior, ne subdito iniuriosus fiat: ad tollendam obligationem, vel minuendam, sufficit potestas superioris, quia inde nulla iniuria subdito prouenit.

13. Ad quartum admitto obligationem subditi obseruandi legem esse: quali effectum legis: nego tamen hunc effectum coartari non posse pro voluntate legislatoris: legislator enim ferre

DE CASTRO PALAZO

ferre potest legem obligantem, secundum totum quod potest vel solum obligantem scilicet, & secundum maiorem obligationem, quam potest imponere.

Ad quantum negati possit consequentia; posito enim voto, & iuramento, non pendet ex voluntate vouentis, & iurantis obligatio, sed ex iure acquisito Dei, ac proinde non mutum si vouens, vel iurans non possit se ad venialem culpam obligare in materia graui; secus vero possit legiflor, cuius voluntate sicut potest tolli obligatio, potest & diminui, secundum respondeo negando vouentem non posse se ad venialem culpam in materia graui obligare, quia sicut omnis obligatio à sua voluntate ortum habuit, ita potuit ortum habere limitato modo, & non secundum omnem materiam capaciatem, & ita docet Th. Sanchez lib. 1. de matrim. disp. 9. num. 6. secus dicendum existimo de iuramento, in quo Deum in testem, & fideiussores rei promissa adducis: in hoc enim non potes limitate obligationem ad veniale, si materia grauis est; quia non pendet à tua voluntate obligatio implendi promissum, Nam etiam si ab initio haberes animum non implendi; vel non te obligandi, si tamen iuras, debes implere.

Ad sextum respondeo primò negando antecedens, quod negat, Suarez tom. 4. de penitent. disp. 3. sect. 7. n. 5. Medina c. de confess. tract. 2. quaest. 43. Diximus namque pro voluntate Confessoris coactari posse obligationem penitentiae, quia est quaedam lex, & praeceptum, & condicione legis & praecepti humani fortiri debet. Secundò respondeo concedendo antecedens, & negando consequentiam. Et ratio diuersitatis, quia Confessorius non imponit nomine proprio satisfactionem, sed nomine Christi & vicis illius gerens: Christus autem non praesumit velle grauem satisfactionem leui obligatione adstringere. Ergo. Item penitens non obligatur satisfactionem exequi virtute solius Praecepti à Confessorio impositi, sed etiam virtute sacramenti recepti, ne sacramentum imperfectum relinquat: haec autem obligatio si materia grauis est, non videtur esse posse venialis, & ita tenet Coninch de sacram. disp. 10. de penit. dub. 8. n. 65. Bonacina disp. 5. de sacram. penit. q. 5. sect. 3. p. 4. n. 4. fin. Ioann. Sanchez disp. 15. sect. 2. num. 16. Ochagan. tract. de satisfact. q. 8. n. 7. & alij.

PUNCTVM IX.

Quibus modis veniale peccatum transeat in mortale.

Multipliciter hoc contingit. Primò si vltimus finis in peccato veniali constituitur, vel ei mortalis sit adiunctus. Secundò ratione contemptus. Tercio si occasio, & periculum proximum sit incidendi in mortale. Quarto si saepe multiplicetur. Quinto si proximum scandalizet, de his omnibus sigillatim est dicendum.

§. I.

Qua ratione peccatum veniale in mortale transeat ratione finis.

- 1 Si finis est mortalis, mortale est.
- 2 Si finis est venialis, & medium mortale, peccatum est mortale.
- 3 Distinctio Suarez, & Sanchez non admittitur.
- 4 Sufficit explicare in confessione malitiam mortalis medijs, tacito sine veniali.

1 Certum est apud omnes peccatum esse mortale, si quis ex affectu fornicationis mentiat, vel aliud veniale committat, quia habet affectum & voluntatem peccandi mortaliter: quia huiusmodi affectus extrinsecus est, & peccatum veniale, quod vt medium assumitur, non immutat, ideo declarato in confessione affectu, veniale peccatum declarari non est necesse, docet Sanchez lib. 1. in Decal. cap. 5. num. 7. Reginald. lib. 6. num. 129. Bonacina de penit. disp. 5. quaest. 5. sect. 2. p. 2. diff. 3. n. 27. § decimo octauo.

2 E contra si ob studium, vel iactantiam, vel alium vanum finem, omittis sacrum, forniceris vel occidas, videris non solum peccatum fornicationis, vel homicidij committere, sed etiam iactantiae grauis necessitatio in confessione explicandae. Probo quia amore illius obiecti creati praefers amicitiae diuinae: si quidem ob illius consecutionem nihil pendes peccate mortaliter. Ergo talis amor inordinatus est: ergo non solum peccas peccato fornicationis, quod ob illius consecutionem admittis, sed etiam alio speciali peccato; & confirmo, qui futurus, vt fornicetur, magis est honestus, quam fur: quia malitia potius ex fine, quam ex medijs desumitur. Ergo qui ob studium vt iactantiam, vel alium vanum finem, sacrum omittit, fornicatur, aut occidit, magis est censendus curiosus, vanus, aut superbus, quam sacrilegus, intemperans, vel iniustus. Ergo

magis ex amore finis, quam ex amore mediolorum debet malitia delumi,

3 in hac re Suarez tom. 4. in 3. disp. 12. sect. 4. n. 11. & ex illo Thom. Sanchez lib. 1. in Decal. cap. 5. n. 15. affirmat dupliciter ex fine veniali re operari posse. Primo ex vehementi, & inordinato ad illum affectu. Secundò ex tua libertate, & facilitate. Si primo modo operaris, debes (inquit) circumstantiam finis faceri: secus si secundo modo. Probat priorem partem, eo quod veniale efficiatur mortale, quoties in eius obiecto vltimus finis constituitur, secundum probant; quia tota malitia in praeepti omissione consistit, atque ex ea in finem redundat: quare explicata omissionis malitia tota culpa explicatur.

4 Fatetur tamen hanc distinctionem non percipere, non enim intelligere possum in quo vehemens, & inordinatus ille affectus consistit: quia non consistere potest in aliqua graduam intentione, hanc enim de peccato veniali nunquam mortale constituit & ad praesens institutum esse omnino talem intentionem impartientem, tradit ipse Sanchez supra n. 140. Ergo solum consistere potest in eo quod ex eius amore non dubites peccatum mortale committere: satis enim inordinate procedis; & nescio quomodo potest esse maior inordinatio. Ergo vel dicendum est circumstantiam finis venialis semper faciendam esse, vt probant rationes n. 3. allatae; vel nunquam esse necessario faciendam quod probabilius existimo, sed iussit explicite malitiam medijs assumpti: ita videtur sentire Bonacina disp. 2. de peccat. q. 3. p. 5. num. 2. vbi eodem modo loquitur quando peccato veniali finis mortalis adiungitur: ac quando fini veniali mortalis electio copulatur, & in materia de penitentia loco citato de veritate ca. dicit non esse necessarium in confessione fieri maius venialis, sed mortalis malitia declarata satis esse: idem tenet expressè Azor tom. 1. lib. 2. in lib. mor. cap. 3. quaest. 7. sine vlla distinctione. Ratio est simplicissima: nam vel ille affectus, qui est causa amplectendi peccatum mortale, versatur circa obiectum bonum, vel indifferentem, vel malum: si circa obiectum bonum, vel indifferentem, nullam inde recipit malitiam. Ergo tota malitia est ex electione medijs. Ergo declarata tali electione in confessione; manifestissime tota malitia declaratur: si vero versatur circa obiectum malum, clarum est declarari debere, si graue sit, secus si solum venialiter delinquit. Et confirmo si ex affectu vehementi, & inordinato studendi vel equitandi vel furandi leuem quantitatem sacrum omittentes? ideo an talis affectus sit irreligiouus, sacrilegiouus distincto ab omissione facti, vel non? Dici non potest esse sacrilegiouum sacrilegiouum distinctum; cum equitatio vel studium, vel furum ad religionem nullo modo pertineant: & alias cum aliquis furaret rem grauem, vt fornicaret, non solum in furto, sed etiam in fornicatione duplex esset malitia mortalis, altera iniustitiae, altera intemperantiae; quod certe est inauditum: non enim multiplicari debent peccata absque necessitate. Ergo dicendum est affectum finis solum esse malum, vel ex malitia propria, vel denominatiue ab electione. Malitia autem propria esse non potest mortalis; cum circa rem bonam, vel indifferentem, vel leuiter malam versetur, vt suppono. Ergo solum malitia medijs est declaranda in confessione necessario, & non malitia finis venialis.

Neque obstat quod dicit D. Thom. 1. 2. q. 88. art. 5. ab omnibus receptus, veniale transire in mortale quando in eo vltimus finis constituitur: concedo enim transire in mortale; sed non malitia distincta ab eo ratione cuius transit.

§. II.

An ratione contemptus veniale transeat in mortale.

- 1 Transgressio legis contemptus est, & qua ratione contingat.
- 2 Si iungitur transgressioni legis, duplex peccatum facit.
- 3 In qua specie peccati contemptus sit.
- 4 Circa praeeptum & consilia versatur contemptus.
- 5 An possit dari contemptus formalis, qui solum peccati veniale sit praeparatur ratio adhibendi, cui assentiunt plures Doctores.
- 6 Resoluitur contemptum formale semper esse mortale peccatum.

1 Certum est quamlibet legis transgressionem siue mortalem, siue venialem, esse aliquem contemptum: contemtor enim legem, qui delinquit in legem: postponit enim eius obseruantiam propriae voluntati, & vilitati. At hic contemptus vocatur materialis, quia in ipsa materia, & opere peccaminoso imbitur & quia non habet malitiam distinctam ab ipsa legis transgressionem. sed per omnes transgressiones vagatur, vt bene dixit D. Thom. ab omnibus receptus in 4. disp. 19. art. 3. quaest. 3. De huiusmodi contemptu non loquimur in praesenti, cum tatione huius peccatum veniale non transeat in mortale, sed immutatur per se. Alius est contemptus formalis, de quo in praesenti hic procedit ex intentione formalis, de quo in praesenti hic procedit ex intentione formalis despiciendi aliquam personam cuius praeepta, & consilia

Hic